

ทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(SMEs) หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC)

กรณีศึกษา อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

Attitude and Adaptation of Small and Medium Enterprises (SMEs) After
Entering into the ASEAN Economic Community (AEC):

A Case Study of Muang Sakon Nakhon, Sakon Nakhon Province

อรรถัย พันธุ์สุวรรณ¹, วศิน เพชรพงศ์พันธ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของทัศนคติของผู้ประกอบการ SMEs ต่อการเปิดประชาคมอาเซียน 2) ศึกษาระดับของการปรับตัวของผู้ประกอบการ SMEs 3) เปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวต่อการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการ SMEs ที่มีลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน 4) เปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวต่อการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการ SMEs ที่อยู่ในเขตและนอกเขตเทศบาลนครสกลนคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประชากรที่ใช้คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 1,256 ราย ถูกใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ราย สุ่มตัวอย่างโดยได้จากวิธีแบบหลายขั้นตอน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, Independent – Samples t-test และ One-Way ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า 1) ทัศนคติด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน อยู่ในระดับมากทั้งหมด 2) การปรับตัวของผู้ประกอบการ SMEs พบว่า ผู้ประกอบการมีการปรับตัวอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีเพศ เชื้อสาย และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติและการปรับตัวไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีระดับการศึกษา รูปแบบธุรกิจ จำนวนพนักงาน และ ทุนในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ทัศนคติและการปรับตัวแตกต่างกัน 4) ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีสถานที่ประกอบการแตกต่างกัน มีทัศนคติด้านการผลิต และด้านการเงินแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ทัศนคติด้านการตลาดและการปรับตัวโดยรวมนั้นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทัศนคติ การปรับตัว ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC)

¹ อาจารย์ประจำสาขาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Abstract

The objectives of this research were to: 1) Study the levels of attitudes of SMEs toward the opening of the ASEAN Community, 2) Study the level of adaptability of SMEs, 3) Compare attitude and adaptation of SMEs towards the opening of the ASEAN Community with different basic characteristics and 4) Compare attitude and adaptation of SMEs towards the opening of the ASEAN Community with SMEs inside and outside of the city of Sakon Nakhon province. The questionnaire was used as the tool for data collection. The population included 1,256 SMEs in Sakon Nakhon province, 200 SMEs were the samples of the study by Multi - Stage Sampling. The data were analyzed by using statistics of Mean, Standard Deviation, Independent – Samples t-test and One-Way ANOVA

The results found that; 1) All attitudes of manufacturing, marketing and finance were at the high level. 2) The entrepreneurs had a high level of adaptation. 3) SMEs with different gender, lineage, and length of business did not have the differences of attitude and adaptation. However, SMEs with different levels of education, business entity, number of employees and working capital had the differences of attitude and adaptation. 4) SMEs with different locations had the differences of manufacturing and finance attitude. As, marketing attitude and adaptation had not different.

Keywords: Attitude, Adaptation, Small and Medium Enterprises (SMEs), ASEAN Economic Community (AEC)

บทนำ

โลกาภิวัตน์ (Globalization) และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ความซับซ้อนและความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจและผู้มีส่วนได้เสีย (Schmitt and Klarner, 2015) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ไม่สามารถคาดเดาได้และการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาส่งผลให้องค์กรต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ และการบริการรวมถึงกระบวนการทำงานใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความสำเร็จขององค์กร (Lampel, Shamsie and Shapira, 2009)

ในแง่ของความต้องการความสำเร็จขององค์กร บริษัท และผู้ประกอบการต่างๆ ให้มีความสำคัญกับความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสถานการณ์ทางธุรกิจ เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหา

และสามารถป้องกันหรือลดผลกระทบได้ (Ussahawanitchakit, 2006) ดังนั้น ทักษะคิดและการปรับตัวจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนำองค์กรไปสู่ความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ซึ่ง Pöyhönen (2004)ระบุว่าบริษัทที่สามารถปรับเปลี่ยนเป้าหมายและการดำเนินงานในเชิงรุกจะช่วยองค์กรให้มีความสามารถทางการแข่งขัน นอกจากนี้ยังสามารถสร้างนวัตกรรมสำหรับสินค้าของบริษัทได้ (Hamel, 2000) อย่างไรก็ตาม บริษัท ต้องมีความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการปรับตัวเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมและเพื่อให้บริษัทบรรลุความสำเร็จในการแข่งขันธุรกิจระดับโลก (Pöyhönen, 2004)

สำหรับประเทศไทย ทักษะคิดและการปรับตัวนั้นเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากการเปิดประชาคมอาเซียนในปี ค.ศ.2015 (พ.ศ.2558) ส่งผลให้กลุ่มประเทศในอาเซียนมีการแข่งขันกันภายในรวมทั้งภูมิภาคอื่นและกลุ่มประเทศในอาเซียนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ๆ ส่งผลให้ทุกประเทศในอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านและได้รับผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และด้านการศึกษา

ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานในด้านต่างๆ และมีแผนยุทธศาสตร์และแผนการส่งเสริมธุรกิจ SMEs ต่างๆ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลกระทบในภาคการค้า ซึ่งบทบาทการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมอาเซียน จากลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและศักยภาพของแต่ละภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีการเร่งต่อยอดและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงต่างๆ ในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาเมืองชายแดนและด่านชายแดน ได้แก่ มุกดาหาร หนองคาย นครพนม และอุบลราชธานี ให้เป็นเมืองหน้าด่านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับกลุ่มอนุภูมิภาคน้ำโขง และพัฒนาจังหวัดอุดรธานีและสกลนครให้เป็นประตูการค้าเชื่อมโยงกลุ่มอนุภูมิภาคน้ำโขงและเอเชียตะวันออกเฉียง ทำให้จังหวัดสกลนครกลายเป็นเมืองประตูการค้าที่สำคัญ ดังนั้นจังหวัดสกลนครจึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการศึกษาทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่องทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐที่จะให้ความรู้ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางตลาดกับคู่แข่งและขยายธุรกิจต่อไปยังตลาดโลกได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของทัศนคติของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ต่อการเปิดประชาคมอาเซียน

2. เพื่อศึกษาระดับของการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ต่อการเปิดประชาคมอาเซียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวต่อการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวต่อการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่อยู่ในเขตและนอกเขตเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตและนอกเขตเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร เป็นจำนวน 1,256 ราย โดยมีลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) พิจารณากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 ราย ในเขตประกอบธุรกิจ 2 เขต และสุ่มตัวอย่างแบบเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร (proportional to size) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างแยกตามเขตของธุรกิจ

ลำดับที่	ในเขตเทศบาล	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	สัดส่วน
1	ตำบลธาตุเชิงชุม	962	100	50%
ลำดับที่	นอกเขตเทศบาล	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	สัดส่วน
1	ตำบลเชียงเครือ	30	15	7.5%
2	ตำบลท่าแร่	37	20	10%
3	ตำบลห้วยยาง	37	15	7.5%
4	ตำบลพังขว้าง	54	20	10%
5	ตำบลดงมะไฟ	19	12	6%
6	ตำบลธาตุนาเวง	24	13	6.5%
7	ตำบลฮางโฮง	14	5	2.5%
รวม		1,177	200	100%

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม โดยสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามที่ใช้ทั้งคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วยส่วนคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการ และ ปรับตัวของผู้ประกอบการ

ในส่วนของรูปแบบคำถามนั้นเป็นคำถามปลายปิด โดยเรียงลำดับคะแนนของระดับทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ระดับคะแนน 5 คะแนน ความเห็นด้วยทัศนคติหรือการปรับตัวมากที่สุด - ระดับคะแนน 1 คะแนน ความเห็นด้วยทัศนคติหรือการปรับตัวน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามตามประเด็นที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายละขอบเขตการศึกษา

2. นำผลการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา ความครบถ้วน ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย (IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบใช้ (Try – out) กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมืองสกลนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างหลายๆ ตัวแปร โดยองค์ประกอบที่สร้างขึ้นจะเป็นการนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันหรือมีความร่วมกันสูง มารวมกันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบมีความร่วมกันน้อย หรือไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ซึ่งทัศนคติของผู้ประกอบการด้านการผลิต ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .696 - .852 ด้านการตลาดได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .758 - .836 ด้านการเงินได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .810 - .908 และ การปรับตัวของผู้ประกอบการ ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .744 - .863 (ตาราง 2) ซึ่งสอดคล้องกับ Hair, et al (2010) ได้เสนอว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบต้องมีค่า 0.40 ขึ้นไปจึงจะถือว่ายอมรับได้สามารถรวมกันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน

4.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งทัศนคติของผู้ประกอบการด้านการผลิต มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .844 ด้านการตลาดมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .860 และด้านการเงินมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .844 และ การปรับตัวของผู้ประกอบการมีค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .941 (ตาราง 2) ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally and Bernstein (1994) ได้เสนอว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ต้องมีค่า 0.70 ขึ้นไปจึงจะถือว่ายอมรับได้

ตารางที่ 2 นำหนักองค์ประกอบและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ชื่อ	น้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ทักษะคิดของผู้ประกอบการ		
1.1 ด้านการผลิต	.696-.852	.844
1.2 ด้านการตลาด	.758-.836	.860
1.3 ด้านการเงิน	.810-.908	.844
2. การปรับตัวของผู้ประกอบการ	.744 -.863	.941

5. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการแจกแบบสอบถามและทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยออกไปศึกษา ณ สถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เลือกไว้
2. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามแต่ละฉบับ จากนั้นบันทึกคะแนนคำตอบลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาระดับทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ข้อที่ 1 และ 2 โดยใช้การวิเคราะห์ Mean และ Standard Deviation, สำหรับการการเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ กับ ทัศนคติต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อที่ 3 โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ข้อที่ 4 การทดสอบความแตกต่างระหว่างผู้ประกอบการในเขตและนอกเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้วย Independent –Samples t-test

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาในระดับของทัศนคติของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบผลสำรวจดังนี้

1.1 ผลการสำรวจทัศนคติด้านการผลิตพบว่า ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นด้านการผลิตอยู่ในระดับมากดังนี้ เมื่อเปิด AEC จะทำให้มีการปรับปรุงแผนการผลิตมาตรฐานใหม่ และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ($\bar{x} = 4.39$) เมื่อเปิด AEC จะมีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.39$) เมื่อเปิด AEC จะทำให้ปริมาณการผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อเปิด AEC จะทำให้ปริมาณการผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.96$) ตามลำดับและมี ความคิดเห็นในระดับปานกลางคือ เมื่อเปิด AEC ปัญหาการขาดแคลนแรงงานจะลดลง ($\bar{x} = 3.45$) และ เมื่อเปิด AEC ต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มลดลง ($\bar{x} = 3.41$)

1.2 ผลการสำรวจทัศนคติด้านการตลาดผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นด้านการตลาดอยู่ในระดับมากทั้งหมดดังนี้ เมื่อเปิด AEC คู่แข่งในอาเซียนมีเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.99$) เมื่อเปิด AEC ระบบขนส่ง (Logistics) มีความสะดวกขึ้น ($\bar{x} = 3.91$) เมื่อเปิด AEC จะทำให้มีโอกาสในการเข้าถึงตลาดในอาเซียนเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.89$) เมื่อเปิด AEC จะทำให้มีตลาดต่างประเทศ/ในประเทศ ที่รองรับผลผลิตเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.86$) และ เมื่อเปิด AEC ผู้รับซื้อผลผลิตจะกดราคาของผลผลิตได้ยากขึ้น ($\bar{x} = 3.69$)

1.3 ผลการสำรวจทัศนคติด้านการเงินพบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นด้านการเงินอยู่ในระดับมากทั้งหมดดังนี้ เมื่อเปิด AEC จะมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อเปิด AEC จะทำให้มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมาลงทุน/หมุนเวียนในธุรกิจเพิ่ม ($\bar{x} = 3.90$) และ เมื่อเปิด AEC ผลกำไรที่ได้รับเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.85$) ตามลำดับ

2. การปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบว่าผู้ประกอบการมีการปรับตัวอยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงจากลำดับคะแนนดังนี้ มีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพของผลผลิต ($\bar{x} = 3.85$) มีการปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของการผลิต ($\bar{x} = 3.85$) มีการจ้างแรงงานที่มีทักษะ ($\bar{x} = 3.85$) มีการเพิ่มปริมาณผลผลิต มีการปรับปรุงรูปแบบ/วิธี ในการขนส่ง ($\bar{x} = 3.85$) มีการปรับปรุงเทคโนโลยี การบรรจุ และการจัดเก็บผลผลิต ($\bar{x} = 3.85$) มีการศึกษา และติดตามกฎระเบียบ ข้อตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ AEC ($\bar{x} = 3.85$) มีการขยายตลาดรองรับผลผลิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ ($\bar{x} = 3.85$) กู้เงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ เพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 3.85$) มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิต ($\bar{x} = 3.85$) และ มีการลดต้นทุนการผลิต ($\bar{x} = 3.85$)

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีทัศนคติความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ ด้านการเงิน ($\bar{x} = 3.88$) ด้านการตลาด ($\bar{x} = 3.87$) และด้านการผลิต ($\bar{x} = 3.79$)

ตารางที่ 3 ทักษะและการปรับตัวในภาครวมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ทักษะของผู้ประกอบการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ทักษะของผู้ประกอบการ			
1.1 ด้านการผลิต	3.79	.72	มาก
1.2 ด้านการตลาด	3.87	.71	มาก
1.3 ด้านการเงิน	3.88	.77	มาก
2. การปรับตัวของผู้ประกอบการ	3.84	.65	มาก

3. การเปรียบเทียบทักษะและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีเพศแตกต่างกัน มีทักษะ (Sig. =.548 > 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.811 > 0.05) ไม่แตกต่างกัน มีเชื้อสายแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.631 > 0.05) โดยที่ เชื้อสายจีนนั้นมีทักษะเห็นด้วยมากเป็นอันดับแรกตามด้วยเชื้อสายเวียดนามและไทยตามลำดับ แต่การปรับตัว (Sig. =.649 > 0.05) ไม่แตกต่างกัน มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.023 < 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.008 < 0.05) ต่างกัน โดยที่ระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีจะมีทักษะและการปรับตัวมากกว่า ระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.375 > 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.737 > 0.05) ไม่แตกต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกิจการแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.000 < 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.000 < 0.05) ต่างกันโดยที่ ธุรกิจที่มีรายได้สูงจะมีทักษะและการปรับตัวมากขึ้นตามลำดับ มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.006 < 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.003 < 0.05) ต่างกัน โดยที่ ธุรกิจที่มีลักษณะเป็นบริษัทจะมีการปรับตัวมากแต่ธุรกิจที่มีลักษณะเป็นเจ้าของคนเดียวจะมีการปรับตัวน้อยที่สุด มีจำนวนพนักงานในปัจจุบันแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.000 < 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.003 < 0.05) ต่างกัน โดยที่ธุรกิจที่มีพนักงานจำนวนมากจะมีทักษะและการปรับตัวมากกว่าธุรกิจที่มีจำนวนพนักงานน้อย มีทุนในการดำเนินงานแตกต่างกันมีทักษะ (Sig. =.000 < 0.05) และการปรับตัว (Sig. =.000 < 0.05) โดยที่บริษัท ที่มีทุนจดทะเบียนมากจะมีทักษะและการปรับตัวมากกว่าบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนน้อย

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน

รายการ	ทัศนคติ		การปรับตัว	
	F	Sig.	F	Sig.
1. เพศ	.362	.548	.058	.811
2. อายุ	.576	.631	.549	.649
3. เชื้อสาย	2.391	.038	3.325	.094
4. ระดับการศึกษา	5.221	.023	7.207	.008
5. ระยะเวลา	1.041	.375	.423	.737
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	8.345	.000	8.840	.000
7. รูปแบบธุรกิจ	4.220	.006	4.764	.003
8. จำนวนพนักงาน	6.376	.000	4.714	.003
9. ทุนในการดำเนินงาน	7.331	.000	6.374	.000

4. การเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับ สถานที่ประกอบการ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ประกอบการที่มีสถานที่ประกอบการแตกต่างกัน (ในเขตเทศบาลนครสกลนคร และ นอกเขตเทศบาลนครสกลนคร) มีทัศนคติด้านการผลิต ($p\text{-value} = .002 < 0.05$) และทัศนคติด้านการเงิน ($p\text{-value} = .028 < 0.05$) โดยที่ ผู้ประกอบการที่อยู่ในเขตเทศบาลจะมีทัศนคติและการปรับตัวมากกว่าอยู่นอกเขตเทศบาลแตกต่างกันอย่างไรก็ตาม ทัศนคติด้านการตลาด ($p\text{-value} = .254 > 0.05$) และการปรับตัว ($p\text{-value} = .087 > 0.05$) นั้นไม่แตกต่าง

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการที่มีสถานที่ประกอบการแตกต่างกัน (t-test)

ทัศนคติและการปรับตัวของ ผู้ประกอบการ	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t	p-value
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ทัศนคติด้านการผลิต	3.95	.67	3.63	.72	3.211	.002
ทัศนคติด้านการตลาด	3.92	.70	3.81	.71	1.143	.254
ทัศนคติด้านการเงิน	4.00	.78	3.76	.75	2.213	.028
การปรับตัวโดยรวม	3.96	.81	3.78	.66	1.719	.087

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในด้านทัศนคติด้านการผลิตของผู้ประกอบการหลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะต้องมีการปรับปรุงแผนการผลิตใหม่ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตให้เพิ่มขึ้น และปริมาณการผลิตสินค้าอาจจะเพิ่มขึ้น สำหรับทัศนคติด้านการตลาดของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเชื่อว่าการเปิด AEC ส่งผลให้เกิดคู่แข่งในอาเซียนมีเพิ่มขึ้น ระบบขนส่ง (Logistics) มีความสะดวกขึ้น มีโอกาสในการเข้าถึงตลาดในอาเซียนเพิ่มขึ้น มีตลาดต่างประเทศ / ในประเทศ ที่รองรับผลผลิตเพิ่มขึ้น และ ผู้รับซื้อผลผลิตจะกดราคาของผลผลิตได้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัฐธาดา ชื่นพันธ์ (2556) ที่พบว่าผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนจะต้องพบกับคู่แข่งที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ทัศนคติด้านการเงินของผู้ประกอบการเชื่อว่าการเปิด AEC ทำให้รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมาลงทุน/หมุนเวียนในธุรกิจเพิ่ม และ ผลกำไรที่เพิ่มขึ้น

2. การปรับตัวของผู้ประกอบการ ผลวิเคราะห์เห็นได้ชัดเจนว่า ผู้ประกอบการมีแนวโน้มในการปรับตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของนิกร ตั้งควัฒนา (2553) ที่พบว่าธุรกิจใจชุมชนจะมีการปรับตัวเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อย่างไรก็ตามปัญหาการขาดแคลนแรงงานและต้นทุนการผลิตอาจไม่ได้มีแนวโน้มลดลง

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการ ซึ่งเห็นว่าธุรกิจของผู้ประกอบการที่มีขนาดใหญ่ขึ้นจะมีทัศนคติและการปรับตัวมากกว่าธุรกิจที่มีขนาดเล็ก จากการได้รับผลกระทบจากการค้าเสรีที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อธุรกิจที่มีขนาดใหญ่มากกว่าธุรกิจที่มีขนาดเล็ก

4. การเปรียบเทียบทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการที่อยู่ในเขตเทศบาลนคร สกลนคร และ นอกเขตเทศบาลนครสกลนคร ในพบทัศนคติด้านการผลิต และด้านการเงินมีความแตกต่างกันเนื่องจากผู้ประกอบการที่อยู่ในเขตเทศบาลนครสกลนครอยู่ในแหล่งเศรษฐกิจจึงสัมผัสกับการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่าผู้ประกอบการที่อยู่นอกเขตเทศบาลนครสกลนคร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรให้ข้อมูลข่าวสาร จัดอบรมเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้กับผู้ประกอบการให้ทั่วถึง เพื่อให้ทราบข้อมูลข่าวสารและทราบสิทธิผลประโยชน์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมเทคโนโลยีและเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยควรมีการวางแผนอนาคตในระยะยาว ภาครัฐควรสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงผลิตภัณฑ์และสร้างสรรค์ตลาดด้วยตัวเอง หน่วยงานรัฐควรมีบทบาทในการช่วยผลักดันและสนับสนุนผลผลิตให้เข้าสู่ตลาด ต่างประเทศได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงวิจัยครั้งนี้จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการในอำเภอสกลนคร จ.สกลนคร ดังนั้น การนำแนวทางการศึกษานี้ไปใช้จะต้องพิจารณาถึงขอบเขตการศึกษาให้เหมาะสม ผลการศึกษาเป็นเพียง แนวทางเบื้องต้น เพื่อขยายหรือต่อยอดทางด้านวิจัยในด้านอื่นๆ และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะคิดหรือแนวความคิด ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มีอายุของความ น่าเชื่อถือไม่นานนักเนื่องจาก เงื่อนไขของเวลา ดังนั้น ก่อนที่ผู้สนใจจะทำควรศึกษาทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับช่วงเวลา นั้นเสียก่อนเพื่อผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องแม่นยำ แนวทางในการวิจัยในอนาคต ควรเน้นให้มีการ ประเมินเชิงคุณภาพและการทดสอบเชิงอิทธิพลของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยให้ความสำคัญทางด้านการส่งเสริมธุรกิจให้เกิดประสิทธิภาพเป็นหลัก

บรรณานุกรม

- ณัฐรดา ชันพนัส (2556). **ทัศนคติของผู้ประกอบการลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัด ลำพูนต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิกร ตังควัฒนา (2552). **การปรับตัวของร้านค้าปลีกในชุมชนวัดศรีประตูตำบลในเมือง อำเภอ เมือง จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin B. J. and Anderson R. E. (2010). **Multivariate data analysis**. 7th ed. New Jersey: Pearson Education, Inc.
- Hamel, G. (2000). **Leading the Revolution**. Boston: Harvard Business School Press.
- Lampel, J., Shamsie, J., Shapira, Z., (2009). Experiencing the improbable: rare events and rganizational learning. **Organization Science**, 20(5).
- Nunnally, J. C. and Bernstein, I. H. (1994). **Psychometric Theory**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Pöyhönen, A. (2004). **Renewal Ability of Organizations: Synthesis of Theoretical Literature and Suggestions for Measurement**. Lappeenranta, Finland: Lappeenranta University of Technology.
- Schmitt, A. and Klarmer, P. (2015). From snapshot to continuity: A dynamic model of organizational adaptation to environmental changes. **Scandinavian Journal of Management**, 31(1), 3-13.
- Ussahawanitchakit, P. (2006). Building competitiveness of Thai sme's: roles of innovation orientation. **International Journal of Business Research**, 6(1), 184-191.